

УЗГОДЖЕНО

Начальник управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації



О.Г. Верозубов
2011 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КЗ «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді» ЗОР



Т.Т. Митрофанова
2011 р.

ПОЛОЖЕННЯ про обласний конкурс «Краще краєзнавче об'єднання учнівської молоді 2011 року»

Обласний конкурс «Краще краєзнавче об'єднання учнівської молоді» заснований і проводиться КЗ «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді» ЗОР (КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР) і є складовою частиною системи краєзнавчої роботи з учнівською молоддю в області.

1. Мета: виявлення кращих краєзнавчих об'єднань і юних краєзнавців Запорізької області.

2. Основні завдання:

- залучення учнівської молоді до краєзнавчої роботи;
- розширення і поглиблення знань вихованців про природу, історію та культуру Запорізької області;
- формування в учнівської молоді активної громадянської позиції на основі залучення її до справи збереження природної та культурної спадщини рідного краю;
- методична та практична допомога педагогам у галузі краєзнавчої роботи з учнівською молоддю.

3. Керівництво конкурсом

Загальне керівництво конкурсом безпосередньо здійснює КЗ «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді» ЗОР.

4. Учасники конкурсу

Дитячі та юнацькі краєзнавчі об'єднання навчальних закладів області, окремі вихованці цих об'єднань, що досягли значних успіхів у краєзнавстві.

5. Час і місце проведення

Конкурс проводиться у два етапи:

I етап конкурсу (заочний) проводиться на території Запорізької області з 01.01.2011 року до 31.12.2011 року.

II етап конкурсу (очний) проводиться 16-18 лютого 2012 р. у приміщенні КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР.

6. Напрями та номінації конкурсу

Напрями:

- *«Краще географо-краєзнавче об'єднання»* (вивчення і збереження ландшафтів та інших географічних об'єктів рідного краю);
- *«Краще еколого-краєзнавче об'єднання»* (вивчення живої природи Запорізької області, збереження біологічного різноманіття);
- *«Краще історико-краєзнавче об'єднання»* (вивчення історії Запорізької області, збереження історико-культурної спадщини рідного краю);
- *«Краще етнологіко-краєзнавче об'єднання»* (етнологічні дослідження та збереження етнокультурної спадщини рідного краю).

Номінації:

- «Кращий краєзнавчий проект»* за напрямками;
- «Кращий юний краєзнавець»* за напрямками;
- «Краще краєзнавче об'єднання»* за напрямками.

7. Зміст конкурсу

I етап - заочний (1.01-31.12.2011 р.). Для участі у цьому етапі на адресу оргкомітету конкурсу до 31.12.2011 року надсилається (за напрямками):

1. Звіт дитячо-юнацького краєзнавчого об'єднання про пошукову роботу та діяльність із збереження природної і культурної спадщини рідного краю у поточному році (див. додаток 1).

2. Звіт-анкета про краєзнавчу діяльність 1-3 найкращих вихованців краєзнавчого об'єднання (див. додаток 2).

Краєзнавчі об'єднання учнівської молоді, які отримали найбільшу суму балів за звітні матеріали, запрошуються до участі у II етапі конкурсу (склад делегації: 2-3 представники об'єднання + 1 керівник; запрошення будуть надіслані до 01.02.2012 р.).

II етап - очний (16-18.02.2012 р.), проходить на базі КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР.

Програмою очного етапу конкурсу передбачено для кожної номінації:

1) Відбірковий етап напряму «Кращий юний краєзнавець», який проводиться у формі гри «Ерудити» (перевірка рівня спеціальної теоретичної та практичної підготовки представників об'єднань);

2) Відбірковий етап напряму «Кращий краєзнавчий проект» - стендова доповідь про проект вирішення місцевої (локальної) проблеми по вивченню та збереженню природного чи культурного середовища силами членів краєзнавчого об'єднання, реалізований краєзнавчим об'єднанням у 2011 році.

3) Фінальний етап номінації «Кращий краєзнавчий проект» - захист проекту (до 6 проектів за кожною номінацією);

4) Фінальний етап номінації «Кращий юний краєзнавець» - проводиться у формі ділової гри «Юні дослідники» (перевірка творчих здібностей представників об'єднань).

8. Умови прийому та розміщення учасників

II (очного) етапу конкурсу

II етап конкурсу проводиться 16-18 лютого 2012 р. у приміщенні КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР. Обід (за попередніми заявками) - у їдальні ЗНВК № 20 м. Запоріжжя. Проживання - на т/б «Дніпрянка» (згідно прейскуранта).

9. Підведення підсумків і нагородження переможців

Переможці та призери конкурсу за номінацією «Кращий краєзнавчий проект» визначаються за кількістю балів, які претенденти набрали у фінальному турі захисту проекту.

Переможці та призери конкурсу за номінацією «Кращий юний краєзнавець» визначаються за сумою місць, набраних за анкету та конкурси «Ерудит» і «Юні дослідники».

Краєзнавчі об'єднання та юні краєзнавці, які посіли I, II, III місця за номінаціями у кожному напрямі нагороджуються грамотами КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР. Конкурсанти, що стали лауреатами конкурсу, нагороджуються дипломами КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР.

Переможці та призери конкурсу за номінацією «Краще краєзнавче об'єднання» у кожному напрямі визначаються за найбільшою сумою балів, набраних у:

- заочному етапі за звіт краєзнавчого об'єднання (до 50 балів);
- очному етапі у номінації «Кращий краєзнавчий проект» (до 100 балів) та номінації «Кращий юний краєзнавець» одного з претендентів, що набрав найбільшу суму балів (до 75 балів, які складаються з: анкета - до 20 балів, конкурс «Ерудит» - до 25 балів, конкурс «Юні дослідники» - до 30 балів). При рівності результатів перевага надається об'єднанню, яке отримало більшу суму балів за захист проекту.

Об'єднання, які посіли I, II, III місця, нагороджуються грамотами КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР. Керівники переможців нагороджуються грамотами управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації. Об'єднання,

що стали лауреатами конкурсу, нагороджуються дипломами КЗ «ЗОЦКУМ» ЗОР.

Додаткові форми заохочення встановлюються оргкомітетом конкурсу.

10. Фінансування

Витрати на учасників конкурсу та їх керівників (проїзд, проживання, харчування, добові, поштові та інші витрати) здійснюються за рахунок місцевих органів освіти, навчально-виховних закладів і залучених коштів згідно чинного законодавства.

Підведення підсумків і нагородження переможців, призерів та лауреатів конкурсу проводиться за рахунок КЗ «ЗОЦКУМ» ЗОР.

Координатор експедиції:

Жаков О.В., завідувач туристсько-краєзнавчого відділу КЗ «ЗОЦКУМ» ЗОР;

Тел.: (061) 224-24-71;

Факс: (061) 224-02-71;

E-mail: кгау_20СІкит@икг.пеІ

госікит.исог.иа

69091, м. Запоріжжя, вул. Немировича-Данченка, 46а.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТІВ КРАЄЗНАВЧИХ ОБ'ЄДНАНЬ

Звіт виконується на стандартних аркушах А4, оформлюється на одній стороні аркуша. Ілюстрації (карти, схеми, фотографії, діаграми тощо) потрібно пронумерувати і дати зноски в тексті. Об'єм звіту - до 15 сторінок (текст - до 5 сторінок, ілюстрації - до 10 сторінок).

До звіту додається контактна інформація (адреса, телефони).

На титульному аркуші відображається:

- назва навчально-виховного закладу, його підпорядкування;
- назва краєзнавчого об'єднання;
- назва конкурсу, номінація;
- тема (назва) звіту;
- керівник (П.І.Б., місце роботи й посада);
- місце та рік виконання роботи.

Рекомендована структура звіту:

- 1) титульний аркуш;
- 2) опис краєзнавчого об'єднання;
- 3) об'єм виконаної роботи, матеріал і методика досліджень;
- 4) основна частина (результати пошукової та іншої краєзнавчої діяльності: науково-дослідна робота, участь у краєзнавчих експедиціях, програмах, проектах та акціях із збереження природної та культурної спадщини, публікації в пресі, виступи на радіо і ТБ, участь у всеукраїнських, обласних та районних заходах із краєзнавчою спрямованістю тощо);
- 5) висновки, перспективні плани діяльності;
- 6) додатки.

Критерії оцінювання

Звіти будуть оцінюватись за такими критеріями:

- | | |
|---|------------|
| 1) опис краєзнавчого об'єднання | - 5 балів |
| 2) об'єм виконаної роботи | - 5 балів |
| 3) пошуково-дослідницькі результати роботи | - 10 балів |
| 4) практичні результати роботи | - 10 балів |
| 5) наявність та якість ілюстративного матеріалу | - 10 балів |
| 6) правильність та якість оформлення звіту | - 10 балів |

Загальна сума балів - 50

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗАЯВКИ-АНКЕТИ

Анкета-заявка оформлюється відповідно до форми. Заповнена анкета-заявка не може мати обсяг більше 4 аркушів формату А4, кегль 14, один інтервал.

Потрібно відповідати на питання повно та лаконічно, наводити власне ставлення до краєзнавчої діяльності та її проблем. Разом із анкетною-заявкою подаються додатки (фотографії претендента, копії грамот, статей у ЗМІ, тези наукових робіт, презентації, відеоматеріали тощо), що підтверджують досягнення претендента в краєзнавчій діяльності. Всі додатки повинні бути підписані. Обсяг та склад додатків не обмежується.

Заявки-анкети будуть оцінюватись за такими критеріями:

- | | |
|---|-----------|
| 1) повнота та лаконічність відповідей | - 2 бали |
| 2) оригінальність та творчий підхід до відповідей | - 2 бали |
| 3) особистий внесок у краєзнавчу діяльність | - 6 балів |
| 4) результати роботи | - 6 балів |
| 5) додатки | - 4 бали |

Загальна сума балів - 20.

ЗАЯВКА-АНКЕТА
на участь в обласному конкурсі
«Краще краєзнавче об'єднання 2011 року»
Номінація: «Кращий юний краєзнавець 2011 року»

1. П.І.Б. учасника конкурсу (повністю):
2. Дата народження:
Район: _____ Населений пункт _____
Навчальний заклад, клас: _____
3. Телефон навч. закладу:
4. Домашня адреса:
Телефон: дом. _____ моб. _____
5. Назва краєзнавчого об'єднання:
6. П.І.Б. керівника (повністю):
7. Телефон: дом. _____ моб. _____
8. Що Вас надихнуло займатися краєзнавством?
9. У чому полягає унікальність історії/природи вашого рідного краю?
10. Яку користь принесло заняття краєзнавством Вам особисто?
11. Які краєзнавчі об'єкти рідного краю Вам відомі?
12. Яке Ваше найбільше досягнення під час краєзнавчої діяльності?
13. Опишіть досягнення в пошуково-дослідницькій роботі (вказіть тематику, результати та значення)
14. Опишіть досягнення в роботі зі збереження пам'яток історії, культури або природи (вказіть напрямки діяльності, результати та значення)
15. Опишіть досягнення в популяризації краєзнавства (вказіть напрямки діяльності, результати та значення)
16. В яких краєзнавчих експедиціях вам довелося брати участь (вказіть назву експедиції, тривалість, результати та значення)
17. Якими ви бачите проблеми збереження історії, культури або природи рідного краю та шляхи їх подолання?

УМОВИ
проведення очного туру обласного конкурсу-форуму
«Краще краєзнавче об'єднання учнівської молоді року»

1. КОНКУРСНА ПРОГРАМА
«КРАЩИЙ КРА ЄЗНАВЧИЙ ПРОЕКТ»

Підготовка та презентація проектів вирішення місцевої (локальної) проблеми по вивченню та збереженню природного чи культурного середовища (об'єкту) силами членів краєзнавчого об'єднання є головною частиною Форуму краєзнавчих об'єднань. Проекти повинні бути спрямовані на актуальні проблеми, передбачати чіткий механізм реалізації поставлених завдань, враховувати прогнозовані результати, передбачати можливість розширення діяльності в рамках проекту та залучення до співпраці інших краєзнавчих об'єднань, державних установ чи громадських організацій.

Проекти можуть бути спрямовані на:

- проведення досліджень з актуальних проблем краєзнавства;
- охорону історико-культурних або природних пам'яток і об'єктів;
- популяризацію краєзнавства.

Конкурс складається з двох етапів:

- *відбірковий* - стендова доповідь про проект вирішення місцевої (локальної) проблеми;
- *фінал* - публічний захист проекту (до 6 кращих проектів в кожній номінації).

1.1. Стендова доповідь (відбірковий етап)

Стендові доповіді про проекти вирішення місцевої (локальної) проблеми по вивченню та збереженню природного чи культурного середовища (об'єкту) силами членів краєзнавчого об'єднання проводиться під час загальної виставки проектних матеріалів у холі КЗ «ЗОЦТКУМ» ЗОР.

Вимоги до стендової доповіді

Для оформлення стендової доповіді використовується один аркуш формату А1 книжної орієнтації - фотогазета, проілюстрована фото- і картографічними матеріалами, які підтверджують діяльність об'єднання з реалізації проекту. Дозволяється також використовувати наочність: фотоальбоми, папки з документацією, колекції, зразки та інше, що розміщуються на площі стола - 60 x 60 см. Стендову доповідь представляють 1-3 учасники краєзнавчого об'єднання.

Стендова доповідь повинна відображати:

- підготовчий етап роботи об'єднання з реалізації проекту (вивчення і аналіз проблеми, визначення ключового й тематичних питань проекту, розробка плану заходів, створення авторських дидактичних матеріалів, зустрічі з зацікавленими сторонами тощо);

- практичний етап реалізації проекту (краєзнавчі експедиції, тематичні заходи й акції з вивчення і збереження природної або історико-культурної спадщини, просвітницька діяльність тощо);

- результати проекту (наукові, природоохоронні, просвітницькі, дидактичні тощо).

Критерії оцінювання стендової доповіді:

1) Повнота висвітлення роботи об'єднання по реалізації проекту (мета і завдання проекту, підготовчий етап, практичний, результативність)	10 балів
2) Художнє оформлення, якість фотографій, картографічного та іншого ілюстративного матеріалу, оригінальність	5 балів
3) Усна розповідь про проект (до 5 хв.)	5 балів
4) Відповіді на запитання членів журі	5 балів
5) Оцінка стендової доповіді іншими об'єднаннями	25 балів
Загальна сума балів	50 балів

Підведення підсумків

Кожному керівнику делегації (об'єднання) видається 6 (шість) іменних купонів. Учасники Форуму роздивляються виставлені проектні матеріали, рухаючись вільно від одного столу до іншого та в разі потреби ставлять запитання стосовно проекту. Кожен керівник делегації повинен вибрати 6 стендових доповідей у своїй номінації, які, на його думку, є найкращими, і віддати на їх підтримку свої купони (підтримувати купонами свої проекти забороняється). Стендова доповідь, що отримала максимальну підтримку, отримує 25 балів за критерієм «Оцінка стендової доповіді іншими об'єднаннями». Оцінки інших стендових доповідей за цим критерієм вираховуються пропорційно від кількості отриманих купонів.

Члени журі окремо від учасників прослуховують всі стендові доповіді та ставлять свої запитання. Час на одну доповідь - до 5 хв, відповіді на запитання журі - до 5 хв. Максимальна оцінка від членів журі за стендову доповідь - 25 балів.

Кращі стендові доповіді визначаються за сумою балів журі та балів, які отримали стендові доповіді від інших об'єднань.

Кількість проектів, що пройдуть у фінал, визначається журі, але не більше ніж 6 проектів за одним напрямком.

1.2. Захист проекту - фінал

Захист проектів, визначених кращими за підсумками стендової доповіді, є фінальною частиною конкурсу «Кращий краєзнавчий проект» і проходить окремо в кожній номінації.

Вимоги до захисту проекту

У захисті проекту можуть брати участь від 1 до 3 представників краєзнавчого об'єднання з використанням наочних матеріалів (таблиці, карти-

схеми, фотографії тощо), або мультимедійної презентації у програмі «МІСГО80Й Оїїїсе Ро^егРоїпІ 2003».

Регламент: захист - до 10 хв., дискусія - до 5 хв.

Рекомендований план захисту проекту:

1. Вступ (назва краєзнавчого об'єднання і проекту, місце і терміни реалізації проекту, керівник проекту).
2. Проблема, на вирішення якої спрямований проект (обґрунтування вагомості реалізації саме вашого проекту для вирішення певної місцевої проблеми щодо вивчення та збереження природної чи культурної спадщини).
3. Мета та головні завдання проекту.
4. План реалізації проекту (інформація про етапи реалізації проекту, роль членів об'єднання та інших верств населення у цьому процесі).
5. Оцінка реалізації проекту (використані критерії оцінки, дійсні й можливі довготривалі наслідки реалізації проекту, можливість розширення діяльності в рамках проекту та залучення до співпраці інших краєзнавчих об'єднань тощо).

Критерії оцінювання захисту

1) Аргументованість вибору проблеми, її актуальність, соціальна та наукова значимість проекту	10 балів
2) Опис реалізації проекту з урахуванням власного внеску доповідачів	10 балів
3) Результативність проекту	10 балів
4) Презентація візуально приваблива, інформація представлена в певному логічному порядку, добре сприймається слухачами, є підсумком важливої інформації	10 балів
5) Компетентність доповідачів, вичерпність відповідей, етикет та культура спілкування	10 балів
Загальна сума балів	50 балів

Підведення підсумків

Визначення переможців у номінації «Кращий краєзнавчий проект» визначається за сумою балів журі в фіналі та стендової доповіді.

2. НОМІНАЦІЯ «КРАЩИЙ ЮНИЙ КРАЄЗНАВЕЦЬ»

Конкурс за напрямком «Кращий юний краєзнавець» проводиться в два етапи - «Ерудити» та «Юні дослідники», під час яких перевіряються знання з певного напрямку краєзнавства, теоретичні та практичні навички з польової краєзнавчої діяльності. Обов'язковою вимогою до претендентів на звання «Кращий юний краєзнавець року» є вміння оригінально та твор-

чо мислити, розв'язувати проблемні ситуації, висловлювати своє ставлення до проблем краєзнавства.

2.1. Конкурс «Ерудити»

Конкурс - «Ерудити» є відбірковим етапом, де перевіряється рівень загальної теоретичної та практичної підготовки претендентів у галузі краєзнавства.

Проведення конкурсу

Конкурс «Ерудити» складається з двох частин:

- краєзнавча вікторина (окремо по кожному напрямку);
- практичне завдання «Опис краєзнавчого об'єкту» (окремо по кожному напрямку).

Краєзнавча вікторина

Зміст запитань вікторини відповідає найбільш загальним відомостям з певної галузі краєзнавства Запорізької області.

Краєзнавча вікторина складається з усних відповідей претендентів на питання, що ставляться ведучими. Учасники вікторини дають відповіді по черзі (час на обмірковування 10 секунд). Якщо правильної відповіді немає - питання переходить до наступного учасника по черзі. За правильну відповідь на запитання нараховується 2 бали. У разі переходу питання правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

Кількість запитань відповідає кількості учасників; вікторина проводиться у 5-10 кіл.

Претендент, що набрав найбільшу кількість балів у краєзнавчій вікторині отримує загальну оцінку 15 балів. Оцінки інших претендентів вираховуються пропорційно до кількості набраних балів.

Практичне завдання «Опис краєзнавчого об'єкту»

Практичне завдання «Опис краєзнавчого об'єкту» передбачає усну доповідь (по домашній заготовці) з опису окремого об'єкту на місцевості, що досліджувався претендентом особисто під час краєзнавчих досліджень протягом року, це можуть бути види рослин або тварин, рослинні або тваринні угруповання, ґрунти, водні або геологічні об'єкти, кургани, будинки, церкви, народні пісні та інші об'єкти відповідно до напрямів конкурсу.

В описі необхідно вказати:

1. прізвище, ім'я автора опису;
2. назву об'єкту дослідження;
3. його місцезнаходження (географічні дані),
4. дані за класифікацією;
5. методи дослідження;
6. детальна характеристика об'єкту (з гуманітарного чи природничого краєзнавства відповідно до спеціалізації претендента),
7. результати та майбутні перспективи дослідження цього об'єкту.

На доповідь надається до 5 хв. Претендент може використовувати наочність, чи мультимедійну презентацію з зображенням об'єкту та карт чи схем розташування об'єкту.

Журі залишає за собою право ставити запитання, метою яких є визначення достовірності наданої інформації.

Критерії оцінювання

Практичне завдання буде оцінюватись за такими критеріями:

- | | |
|---|----------|
| 1) опис місцезнаходження об'єкту та тип | - 2 бали |
| 2) мета, завдання і методи дослідження | - 2 бали |
| 3) характеристика об'єкту, повнота та науковість наданої інформації | - 4 бали |
| 4) результати та перспективи дослідження об'єкту | - 2 бали |

Максимальна сума балів - 10.

Визначення переможців конкурсу «Ерудити» відбувається за сумою балів, отриманих за краєзнавчу вікторину і практичне завдання.

2.2. Конкурс «Юні дослідники»

Конкурс «Юні дослідники» є фінальним етапом конкурсу «Кращий юний краєзнавець року». До конкурсу «Юні дослідники» допускаються претенденти, які набрали найбільшу кількість балів за анкету (до 20 балів) та конкурс «Ерудити» (до 25 балів). Кількість учасників фінального конкурсу визначається журі, але не більше ніж 6 претендентів за одним напрямком.

Проведення конкурсу

Фінальний тур проводиться у формі ділової гри, що відтворює певні ситуації, з якими стикаються юні краєзнавці під час проведення дослідницької експедиції (окремо по кожному напрямку).

Зміст ситуацій базується на основних знаннях з практичного краєзнавства, типових проблемах та дослідницьких завданнях польових краєзнавчих досліджень (розробка плану експедиції, вивчення географічних особливостей району експедиції, використання різних методик краєзнавчого пошуку, розподіл обов'язків в експедиції, подолання проблем, що можуть постати під час експедиції тощо).

Кожний учасник ділової гри отримує топографічну карту одного з районів Запорізької області, анотацію певної незнайомої місцевості, а також сформульовану пошукову проблему, що може постати перед членами експедиційного загону, що досліджує означений район. Учасникам ділової гри необхідно уявити себе керівником експедиційного загону та після підготовки розповісти, як би вони вирішили проблему. Всі завдання, анотації та карти подані для різних місцевостей, об'єктів та ситуацій. Після розповіді всі учасники та члени журі можуть ставити доповідачу запитання з метою розкриття всіх аспектів конкретної ситуації.

Критерії оцінювання конкурсу «Юні дослідники»

1) Ерудованість та рівень теоретичних знань з краєзнавства	10 балів
2) Володіння методиками польових досліджень	10 балів
3) Рівень навичок з організації та проведення краєзнавчої експедиції	5 балів
4) Оригінальність та творчий підхід до вирішення проблем	5 балів
Загальна сума балів	30 балів

Підведення підсумків конкурсу «Юні дослідники»

Визначення переможців конкурсу «Юні дослідники» відбувається під час засідання журі конкурсу на основі середнього арифметичного сумарних оцінок членів журі.

Підведення підсумків номінації «Кращий юний краєзнавець року»

Визначення переможців номінації «Кращий юний краєзнавець року» визначаються за сумою місць, набраних за анкету та конкурси «Ерудит» та «Юні дослідники» (до 75 балів).

3. НОМІНАЦІЯ «КРАЩЕ КРАЄЗНАВЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ РОКУ»

Визначення переможців номінації «Краще краєзнавче об'єднання року» відбувається по кожному напрямку окремо за сумою балів, отриманих об'єднаннями за заочний «Звіт краєзнавчого об'єднання» (до 50 балів), номінацію «Кращий краєзнавчий проект року» (до 100 балів), номінацію «Кращий юний краєзнавець року» (до 75 балів).

При рівності результатів перевага надається об'єднанню, яке отримало більшу суму балів за захист проекту.